

แม่ของลูก ลูกของแม่

ดร.อุบลวรรณ มีชูชน

ท่านอาจารย์เปาโลได้พยากรณ์ถึงลักษณะจิตใจของมนุษย์ในสมัยจะสิ้นยุคไว้ดังนี้ว่า
แต่จงเข้าใจข้อนี้ คือว่าในสมัยจะสิ้นยุคนั้น จะเกิดเหตุการณ์ก่อกวนเพราะมนุษย์จะเห็นแก่ตัว
เห็นแก่เงินเยอหยิ่งโส ชอบด่าว่า ไม่เชื่อฟังคำบิดามารดา ออกคณูญ ไร้ศีลธรรม ไร้มนุษยธรรม ไม่ให้อภัยกัน ใสร้ายกัน ไม่ยับยั้งชั่งใจ คุร้าย เกลียดชังความดี ทยศ มุทะลุ หัวสูง รักความสนุกยิ่งกว่ารักพระเจ้า ถือศาสนาแต่เปลือกนอก ส่วนแก่นแท้ของศาสนาเขาไม่ยอมรับ....2 ทิโมธี 3:1-5

พวกเราก็เห็นเงาของเหตุการณ์นี้ขยายวงกว้างคลอบคลุมสังคมอยู่ทั่วโลก และเงาของคำพยากรณ์นี้ก็มีสีด้ามืดมากขึ้นทุกที คำถามแรกที่เราคควรถามก็คือ ใครได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงเมื่อสังคมมีสภาพดังคำพยากรณ์ คำถามที่สอง คือ อะไรเป็นสาเหตุ และคำถามที่สามก็คือ ใครคือผู้ที่จะชลอความเลวร้ายของสังคม

รายงานการวิจัยเกี่ยวกับเด็กถูกปล่อยปละละเลยของรองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ และรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี ระบุว่าสาเหตุในระดับมหภาค คือ การเปลี่ยนระบบชีวิตของคนไทยจากระบบการเกษตรมาเป็นระบบอุตสาหกรรมและผลกระทบจากลัทธิบริโภคนิยมและวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้เกิดปัญหาในเมืองและชนบท สาเหตุในระดับจุลภาคก็คือ ระบบครอบครัวในสังคมชนบทล่มสลาย ครอบครัวแตกแยกหย่าร้าง ทำให้เกิดเด็กด้อยโอกาสสี่กลุ่มคือ เด็กเร่ร่อน เด็กชุมชนแออัด เด็กก่อสร้าง และเด็กกำพร้า คำตอบของคำถามที่สองที่ว่า ใครได้รับผลกระทบมากที่สุดในยุคสุดท้ายก็คือ เด็กได้รับผลกระทบรุนแรงที่สุด

ความจริงของข้อวิจัยนี้ยืนยันได้จากประสบการณ์จริง คริสตจักรที่ทำงานกับชุมชนแออัดสามารถยืนยันความจริงนี้ได้ ถ้าเราถามเด็กอายุ 5 ขวบในชุมชนที่มาวิ่งเล่นว่า “พ่อไปไหน” เด็กเหล่านี้จะตอบว่า “พ่อไปห้องกง” สำหรับพวกเขา “ห้องกง” คือ ห้องกรง ถ้าถามว่า “แม่ไปไหน” พวกเขาจะตอบว่า “แม่ตายแล้ว” “แม่ตายแล้ว” อาจหมายความว่า แม่มีสามีใหม่ แม่ติดเอดส์ตาย แม่หนีเจ้าหนี้หายไป เราจะรู้สึกอย่างไร เมื่อมีมือเล็ก ๆ คำมะเมื่อมเพราะเหงื่อไคลหรือขี้ดินมาสะกิด “ป้าหิวข้าวจ้งขอข้าวกินงาน” เมื่อมองดูเจ้าของมือเล็ก ๆ นั้น ก็จะเห็นกลม ๆ ดำ ๆ ของเด็ก 3-4 ขวบ ยิ้มเห็นแต่เหงือกเมื่อท่านวางอาหารให้เขาสักงานสองงานเขาก็จะวิ่งสุดฝีเท้าไปตามขบวนของเด็กกำพร้าของเขามากินอาหารเหล่านั้นด้วยกัน อนาคตเด็กเหล่านี้อยู่ที่ไหน เขาจะหวังอะไรในชีวิต ถ้าเราเห็นเช่นนี้เราขอมเชื่อ ว่า วิจัยข้อนี้จริงเด็กได้รับผลกระทบรุนแรงที่สุดในสังคมยุคโลกาภิวัตน์

คำถามสุดท้ายก็คือ ใครจะเป็นผู้ชลอความเลวร้ายของสังคม ท่านคิดว่าใครจะสามารถทำหน้าที่นี้และเขาจะทำได้อย่างไร เราอาจหาคำตอบได้ยากหลายที่ และเราอาจหาคำตอบจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ได้ ตลอดพระคัมภีร์ พระเจ้าให้ความสำคัญต่อสถาบันครอบครัว พระคัมภีร์บันทึกเรื่องราวของครอบครัวหลายรูปแบบให้เราเห็นทั้งดีและชั่ว เพื่อเราจะเรียนรู้จากอดีต พระธรรมสุภาษิต และสติสอนหน้าที่ของพ่อและแม่ พระคำของพระเจ้าให้ความสำคัญต่อบทบาทของแม่ พระเจ้าได้สอนทัศนคติที่แม่พึงมีต่อลูก ความรู้สึกที่แม่ควรรู้สึกต่อลูก หลักการและวิธีการสำคัญในการฝึกลูก นอกจากนั้น พระคำของพระเจ้ายังบ่งบอกถึงสิ่งที่ลูกพึงให้กับแม่ของตน ดังนั้นสตรีทั่วไปและสตรีคริสเตียนจึงได้รับเกียรติสำคัญในการถ่วงดุลความเลวร้ายของยุคสุดท้าย

แม่ของลูก – ลูกของแม่

พระเจ้าสอนแม่ทุกคนให้มีทัศนคติต่อลูกคือ

นี่แน่ะ บุตรทั้งหลายเป็นมรดกจากพระเจ้า ผลผลิตของครรภ์เป็นรางวัล สดุดี 127:3

แม่อาจจะมีปัญหาหลายอย่างเมื่อลูกถือกำเนิด เช่น ปัญหาครอบครัวปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาครอบครัวหรือปัญหาการงาน แต่ถ้าแม่มีทัศนคติว่า ลูกเป็นของขวัญจากพระเจ้า แม่ได้ช่วยพรลูกแล้ว และลูกของเขาก็จะเป็นพรต่อผู้อื่น เมื่อพระเจ้าถือกำเนิดในครรภ์มารียนั้น มาเรียไม่มีความพร้อมใจ ใดๆทางวัตถุหรือสังคม แต่มาเรียรู้ว่าพระกุมารเยซูเป็นพระพรของเธอ ทัศนคติเช่นนี้ทำให้เธอก้าวข้ามอุปสรรคทุกอย่างได้

แม่ควรมีความรู้สึกใดต่อลูกพระเจ้าอธิบายถึงความรักความห่วงใยความรู้สึกถึงคุณค่าของมนุษย์ของพระองค์ โดยเปรียบเทียบความรู้สึกของพระองค์กับแม่นกอินทรีและลูกนกอินทรี พระคำของพระเจ้าในเฉลยธรรมบัญญัติ 32:10 ข-11 กล่าวว่า

พระองค์ทรงโอบล้อม (ผู้เชื่อ) ไว้ และทรงดูแลเขาอยู่

ทรงรักษาเขาไว้ดังแก้วพระเนตรของพระองค์

เหมือนนกอินทรีที่กวนรังของมันกระพือปีกเหนือลูกที่โต

กางปีกออกรองรับลูกไว้ให้เกาะอยู่บนปีก

เมื่อแม่รู้สึกว่ ลูกเป็นแก้วตา แม่ก็จะทะนุถนอมลูก แม่จะใช้เวลาอยู่ใกล้ชิด เมื่อลูกโตขึ้นแม่ก็หนุนให้ลูกยืนบนขาตัวเองได้ ลูกบินเดี่ยวได้เหมือนแม่นกอินทรีที่ผลักให้ลูกตกจากรังและแม่นกเพียงแต่เฝ้าดูอยู่ห่าง ๆ

นอกจากนี้พระคัมภีร์ยังกล่าวถึงความโกรธของแม่ที่มีที่ลูกถูกลักไป ว่าเป็นความโกรธที่น่ากลัว แม่ทุกคนน่าจะรู้สึกหวงแหนลูก ปกป้องลูกจากภัยอันตรายทั้งปวงเหมือนแม่หมี ถ้าพระเจ้าทรงสร้างให้แม่นกอินทรีแม่หมีรักห่วงใย หวงแหนลูกถึงเพียงนี้แล้ว ความรักความห่วงใยต่อลูกของแม่ผู้มีพระฉายา

ของพระเจ้าจะล้าลือและเอี้ยค่อนหนักแน่นและน่าเกรงขามสักเพียงใด ด้วยเหตุนี้แม่ของโมเสสจึงกล้าทำทนายอำนาจของฟาโรห์เพื่อรักษาชีวิตลูกของเธอไว้ แม้เธอจะเป็นเพียงทาสที่ยากไร้คับแค้นในทุกสิ่ง ความรักที่เธอมีต่อลูก ทำให้คนหลายล้านคนได้รับพร

อะไรคือหลักการและวิธีการสำคัญในการเลี้ยงลูก พระธรรมสุภาษิต 29:15-19 มีคำตอบที่สำคัญบางประการ

ไม่เรียวและคำตักเตือนให้เกิดปัญญา แต่ถ้าปล่อยเด็กไว้แต่ลำพังจะนำความอับอาย มาสู่มารดาของตน สุภาษิต 29:15

ประการแรก แม่ต้องไม่ปล่อยลูกไว้ตามลำพัง เด็กต้องไม่ถูกปล่อยให้วิ่งเล่นซอกซอนไปตามท้องนา ริมถนน เขาไม่ควรถูกปล่อยให้นั่งอยู่ในร้านเกมส์นาน ๆ หรือเขาไม่ควรใช้เวลาลำพังกับคอมพิวเตอร์ยาวนานหลายชั่วโมง เพราะเด็กที่ถูกปล่อยไว้ตามลำพัง โดยไม่มีผู้ใหญ่ดูแลตักเตือนหรือลงโทษเมื่อทำผิดจะเสียคน เขาไม่รู้ว่าผิดชอบชั่วดีคืออะไร เพราะตัวของเขาและความปรารถนาของเขาจะเป็นใหญ่ที่สุด เด็กต้องการคำเตือน เด็กต้องการการลงโทษเมื่อเขาทำผิด เขาจึงจะเป็นคนเคารพผู้อื่นและเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม ปัจจุบันนี้คนรวยและคนจนเป็นอันมากปล่อยเด็กตามลำพังจนเสียคน พระธรรมสุภาษิต 29:17 ได้ให้หลักสำคัญอีกประการหนึ่งคือ

จงฝึกสอนบุตรชาย (บุตรหญิง) ของเจ้า และเขาจะให้เจ้าได้หยุดพัก เออ เขาจะให้ความปิติยินดีแก่ใจของเจ้า ที่ใด ๆ ที่ไม่มีการเผยแพร่ธรรม ประชาชน ก็ละทิ้ง ความยับยั้งชั่งใจเสีย แต่คนที่รักษาธรรมบัญญัติจะเป็นสุข สักแต่ใช้คำพูดเท่านั้นจะฝึกสอนคนใช้ไม่ได้ เพราะถึงแม้เขาจะเข้าใจ แต่เขาก็ไม่ฟัง พระธรรมสุภาษิต 29:17-19

หลักประการที่สองก็คือ เด็กต้องการการฝึกสอนทางความรู้ทั่วไปทางสังคม และทางจิตวิญญาณ การสอนกับการฝึกสอนไม่เหมือนกัน การสอนนั้นอาจสอนด้วยชีวิตหรือสอนด้วยวาจา แต่การฝึกสอนจะบอกวิธีให้แล้วให้ผู้ที่ควรดูแลให้เด็กฝึกทำงานเป็นถ้าแม่ฝึกสอนลูกแต่เลิกเมื่อเขาโตขึ้นแม่ไม่เป็นห่วงเขา เพราะลูกที่ถูกฝึกจะมีทักษะทางสังคม ทางคุณธรรม และทางความรู้ในวัฒนธรรมบ้านและคริสตจักร จึงเป็นแหล่งฝึกสอนสำคัญของทักษะทางสังคม คุณธรรมและความรู้ทั่วไป

เมื่อแม่ลงทุนเช่นนี้กับลูก แม่จึงสามารถเก็บเกี่ยวความภาคภูมิใจ และความยินดีในตัวลูกได้ คือลูกจะทำตัวเป็นแก้วตาของพ่อแม่จริง ๆ

เมื่อเราเป็นลูกอยู่กับพ่อของเราเป็นแก้วตาของแม่เรา คุณารักอ่อนโยน ลูกจะให้ความผูกพันใกล้ชิดกับเรา ความใกล้ชิดนั้น เป็นสายสัมพันธ์ที่มีค่าที่สุดเท่าที่พ่อแม่จะพึงมีได้

นอกจากนี้ลูกก็จะไม่คูหมั่นพ่อ แม่ เขาจะไม่เป็นคนโง่ ที่ทำให้มารดาขมขื่น เขาจะไม่ทำทารุณต่อพ่อหรือไล่แม่หรือแข่งบิดามารดา และเขาจะไม่ขโมยของที่บิดามารดาสั่งสมมา สิ่งที่ท่านทำงานหนักตลอดชีวิตเพื่อเป็นมรดกของเขาจะคงอยู่ เขาจะไม่เป็นดังพระคำต่อไปนี้

บุตรชายที่ฉลาดกระทำให้บิดายินดี แต่คนโง่คูหมั่นมารดาของตน สุภาษิต 15:20

บุตรชายโง่เป็นคนที่โศกสลดแก่บิดา และเป็นความขมขื่นแก่สตรีผู้ให้กำเนิด สุภาษิต 17:25

บุคคลผู้ทำทารุณแก่บิดาของเราและขับไล่มารดาของเขาไปเสีย เป็นบุตรชายผู้ก่อให้เกิดความอับอายและการถูกตำหนิ สุภาษิต 19:26

ถ้าคนหนึ่งคนใดแข่งบิดาหรือมารดาของตน ประทีปของเขาจะดับมิดมิด สุภาษิต 20:20

ถ้าสตรีคริสเตียนมีทัศนคติ มีความรู้สึกต่อลูก และใช้หลักการกับวิธีการของพระคัมภีร์ต่อลูกของเขาก็จะไม่เป็นปัญหาของสังคม ถ้าท่านทราบความจริงนี้เมื่อสายไปเสียแล้วท่านจะอย่างไร โปรดจำไว้ว่า ไม่มีคำว่าสายสำหรับพระเจ้า เพราะถ้าท่านทำสิ่งใดต่อผู้อื่น พระเจ้าจะทำสิ่งนั้นกับท่าน ท่านสามารถเป็นแม่ตัวสำรองให้กับคนอื่นได้

แม่ตัวสำรอง

พระเจ้าเป็นแม่ตัวสำรองสำหรับมนุษย์เสมอ

แต่เรานี้แหละสอนเอฟราอิมให้เดิน เราอุ้มเขาทั้งหลายไว้ แต่เขาหาทราบไม่ว่า เราเป็นผู้รักษาเขาให้หาย เราจูงเขาด้วยสายมนุษยธรรม และด้วยปลอกแห่งความรัก เราเป็นผู้กระทำให้ออกที่ขากรรไกรของเขาเบาลง และเราก็มลงเลี้ยงเขา โสเซยา 11:3-4

พระเยซูทรงเป็นแม่ตัวสำรองของเด็กเล็ก ๆ เสมอ

แล้วเขาอุ้มทารกมาหาพระองค์เพื่อจะให้พระองค์ทรงถูกต้องทารกนั้นแต่เหล่าสาวกเมื่อเห็นเข้าก็ห้ามเขาแต่พระเยซูทรงเรียกทารกมา แล้วตรัสว่า “จงยอมให้เด็กเล็ก ๆ เข้ามาหาเราอย่าห้ามเขาเลย เพราะว่าแผ่นดินของพระเจ้าย่อมเป็นของคนเช่นเด็กเหล่านั้น เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ผู้หนึ่งผู้ใดมิได้รับแผ่นดินของพระเจ้าเหมือนเด็กเล็ก ๆ ผู้นั้นจะเข้าในแผ่นดินนั้นไม่ได้” ลูคา 18:15-17

อาจารย์เปาโลเป็นที่เลี้ยงตัวสำรองสำหรับคนทั่วไป

แต่ว่าเราอยู่ในหมู่พวกท่านด้วยความสุภาพอ่อนโยนเหมือนพี่เลี้ยงที่เลี้ยงดูแลลูกของคุณ 1 เธสะโลนิกา 2:7

พวกเราสามารถเป็นแม่ตัวสำรองโดยใช้เวลา ให้การสัมผัส ให้การรับฟังให้การฝึกสอน และให้โอกาสแก่เด็กเร่ร่อน เด็กชุมชนแออัด เด็กก่อสร้างและเด็กกำพร้า เด็กเหล่านี้ยังไม่ไกลตัวท่าน เพียงท่านเหลียวตาดู ท่านก็จะเห็น

บิลลี่ คิม ประธานองค์การแบ็บติสโลก เคยเป็นเด็กยากจนข้นแค้นสมัยสงครามเกาหลี เขาเป็นเด็กที่คอยรับใช้ทหารอเมริกัน ในที่สุดเขาจบปริญญาเอกกลับมารับใช้ชาติที่บ้านเกิดเมืองนอนของเขา ปู่ของจิม ชูเป็นเด็กกำพร้าเดินเปะปะอยู่ตามถนนในกัวลาลัมเปอร์ มีขี้ฉี่นารีท่านหนึ่งเก็บมาเลี้ยงไว้ เมื่อโตขึ้นปู่ของเขาเป็นคริสเตียน แปลพระคัมภีร์เป็นภาษาพื้นเมือง ปัจจุบันตัวของจิม ชู เป็นประธานองค์การนาวิกเทคเตอร์ ภาคพื้นแปซิฟิกและเอเชีย มีบางคนให้โอกาส บิลลี่ คิม และจิม ชู จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าเราส่งเด็กกำพร้าในชุมชนแออัดทั้งหมดเรียน โรงเรียนนาฏศิลป์ตามทักษะของเขา พวกเขารักการร้องรำทำเพลง พวกเขาสามารถร้องรำไทย เต้นบัลเล่ย์ พวกเขาสามารถเป็นนักดนตรีวงออเคสตราได้ จะเกิดอะไรกับชุมชน

ท่านตอบได้ไหม.

ที่มา : พระคริสตธรรมประทีป สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย, ปีที่ 52 ฉบับที่ 283 พฤศจิกายน – ธันวาคม 2001, หน้า 26-29.